

ΕΝΩΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ταχ. Δ/νση: Μεσογείων 15

Ταχ. Κωδ.: 115 26 ΑΘΗΝΑ

Πληροφορίες: Α.Παπακωνσταντίνου

Τηλ.: 213-2144700-60

Fax: 210-7778992

E-mail: info@enpe.gr

Ιστοσελίδα: www.enpe.gr

Προς

**κ.κ. Πρόεδρο και μέλη της Διαρκούς
Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης,
Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, της
Βουλής των Ελλήνων**

airetos.gr

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών, με τίτλο:

«Εκλογή Δημοτικών και Περιφερειακών Αρχών»

I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Μια πρώτη παραδοχή είναι ότι το συζητούμενο σχέδιο νόμου επιλύει μια σειρά σοβαρών ζητημάτων που συνδέονται με την εφαρμογή του Ν. 4555/2018 (Α' 133) στις αυτοδιοικητικές εκλογές του 2019, που επέβαλε την εφαρμογή της λεγόμενης «απλής αναλογικής» στον τρόπο κατανομής των εδρών του του περιφερειακού συμβουλίου.

Αποτέλεσμα της εφαρμογής του ανωτέρω μοντέλου της «απλής αναλογικής» ήταν περιπτώσεις όπου ο Περιφερειάρχης να μην έχει την πλειοψηφία στο ανώτατο βουλευόμενο – αποφασιστικό όργανο της

Περιφέρειας και, κατά συνέπεια, να στερείται της δυνατότητας άσκησης της πολιτικής για την οποία ψηφίστηκε από το εκλογικό σώμα.

Με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου αίρεται το ως άνω αδιέξοδο και διασφαλίζεται η κυβερνησιμότητα των Περιφερειών.

Κρίσιμη αλλαγή που επέρχεται με το σχέδιο νόμου είναι η καθιέρωση ελαχίστου ποσοστού εκλογής ενός συνδυασμού κατά την αρχική ψηφοφορία (1^η Κυριακή), καθώς θεωρείται επιτυχών, ο συνδυασμός που πλειοψήφησε με ποσοστό μεγαλύτερο του σαράντα τρία τοις εκατό (43% + 1 ψήφος) του συνόλου των έγκυρων ψηφοδελτίων, όπως επίσης και το δικαίωμα εκλογής περιφερειακού συμβούλου από συνδυασμό ο οποίος κατά την αρχική ψηφοφορία (α' γύρο) συγκέντρωσε ποσοστό τουλάχιστον τρία τοις εκατό (3%).

Οι ως άνω ρυθμίσεις συνάδουν με τις θέσεις της ΕΝ.Π.Ε.

Περαιτέρω, επί μέρους ρυθμίσεις του σχεδίου νόμου θα μπορούσαν να βελτιωθούν, με την αποδοχή των παρατηρήσεων που ακολουθούν.

II. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

○ ‘Άρθρο 42 – Περιφερειακές αρχές

(α) Με το άρθρο 42 παράγρ. 1, παραλείπονται οι Αντιπεριφερειάρχες από τα ‘Οργανα Διοίκησης των Περιφερειών. Παράλληλα με το **άρθρο 91 παρ. 1** του νομοσχεδίου, καταργείται, μεταξύ άλλων το άρθρο 113 του Ν. 3852/2010 (Α' 87), υπό τον τίτλο «Περιφερειακές Αρχές», στο οποίο ρητά διαλαμβάνονται οι Αντιπεριφερειάρχες στα όργανα της Περιφέρειας.

Δεδομένου του θεσμικού και ουσιαστικού ρόλου των Αντιπεριφερειαρχών στη διοίκηση των Περιφερειών, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι διαθέτουν κατά νόμο πληθώρα αρμοδιοτήτων ή τους έχει εκχωρηθεί μεγάλο εύρος αρμοδιοτήτων βαρύνουσας σημασίας, **ζητούμε να συμπληρωθούν στα όργανα διοίκησης των Περιφερειών, όπως περιγράφονται στη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 42, οι Αντιπεριφερειάρχες.**

(β) Με το άρθρο 42 παράγρ. 2 & 3, μειώνεται ο αριθμός των μελών των Περιφερειακών Συμβουλίων, κατά περίπτωση, σε ποσοστό περί το 25-30%, ανάλογα με τον πληθυσμό κάθε Περιφέρειας ή με ειδική ρύθμιση στην περίπτωση της Περιφέρειας Αττικής.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η ευρύτερη εκπροσώπηση των τοπικών κοινωνιών σε κάθε περιφερειακή ενότητα, να δοθεί η ευκαιρία συμμετοχής στα κοινά, νέων πολιτών και να αναδεικνύονται με τον καλύτερο τρόπο τα προβλήματα της κάθε περιοχής τα οποία και θα πρέπει να επιλύονται, **ζητούμε να μην υπάρξουν ή σε κάθε περίπτωση να επανεξεταστούν, οι**

προβλεπόμενες, από τις διατάξεις του νόμου, μειώσεις των μελών των Περιφερειακών Συμβουλίων.

○ Άρθρο 48 - Κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα

Κατ' άρθρο 48 παράγρ. 4 «*Δεν μπορούν να είναι περιφερειάρχες ή περιφερειακοί σύμβουλοι, υπάλληλοι με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στην ίδια περιφέρεια και τα πάσης φύσεως νομικά πρόσωπα τα οποία έχει συστήσει ή στα οποία μετέχει η περιφέρεια. Το ασυμβίβαστο δεν συντρέχει αν τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου παραιτηθούν από τη θέση τους, πριν από την ημέρα εγκατάστασής τους ... Αν τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου εκλεγούν και λήζει για οποιονδήποτε λόγο η θητεία τους, επανέρχονται αυτοδικαίως στην ενεργό υπηρεσία, σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 4257/2014 (Α' 93) ...».*

Κατά τις, ισχύουσες, διατάξεις του άρθρου 117 (Κωλύματα και ασυμβίβαστα) παρ. 2 & 5 του Ν. 3852/2010 (Α' 87), όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 50 του Ν. 4555/2018 (Α' 133) και εν συνεχεία τροποποιήθηκε με την παρ. 5 άρθρου 70 του Ν. 4604/2019 (Α' 50):

«*2. ...δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι περιφερειάρχες ή περιφερειακοί σύμβουλοι: ...β) Με την επιφύλαξη της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1, υπάλληλοι με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στην ίδια περιφέρεια και τα πάσης φύσεως νομικά πρόσωπα τα οποία έχει συστήσει ή στα οποία μετέχει η περιφέρεια. Το κώλυμα αίρεται εφόσον οι υπάλληλοι αυτοί παραιτηθούν από τη θέση τους, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 του π.δ. 26/2012, πριν την ανακήρυξη των υποψηφίων. Στην περίπτωση αυτή, οι υπάλληλοι μπορούν να επανέλθουν στην υπηρεσία, κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 4257/2014.... 5... Η ισχύς των διατάξεων της περίπτωσης β' της παραγράφου 2, ... αρχίζει από τις εκλογές για την ανάδειξη περιφερειακών αρχών που θα ακολουθήσουν τις πρώτες, μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, εκλογές.*

Με το άρθρο 50 του Ν. 4555/2018 «Κλεισθένης 1» (Α' 133), προβλέφθηκε για πρώτη φορά σε περιφερειακές εκλογές (αυτές του έτους 2019), κώλυμα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστο υπαλλήλου της Περιφέρειας, στην ίδια Περιφέρεια που υπηρετεί, εκτός αν παραιτηθεί.

Ακολούθως, θεσπίστηκε η ως άνω αναφερόμενη διάταξη του Ν. 4604/2019 (Α' 50), με την οποία καθορίστηκε ότι ειδικά για τις περιφερειακές εκλογές του 2019, το κώλυμα-ασυμβίβαστο δεν υφίσταται.

- Το υπό διαβούλευση εκλογικό νομοσχέδιο, περιλαμβάνει και πάλι το ίδιο ασυμβίβαστο, το οποίο προστέθηκε -για πρώτη φορά- με τις διατάξεις του Ν. 4555/2018, για τις

Περιφερειακές Εκλογές του 2019, αλλά τελικά δεν ίσχυσε (βάσει των διατάξεων του Ν. 4604/2019).

- Κατά την τρέχουσα αυτοδιοικητική περίοδο παρατηρούμε ότι δεν υφίστανται προβλήματα και δυσλειτουργίες που να προκύπτουν στην εκτέλεση των καθηκόντων όσων θα ενέπιπταν στο σχετικό κώλυμα εκλογιμότητας.
- Αποψή μας είναι ότι σε καμία περίπτωση δεν επηρεάστηκε η εκτέλεση των καθηκόντων, η άσκηση των αρμοδιοτήτων ή η υπαλληλική κατάσταση των υπαλλήλων που εξελέγησαν Περιφερειακοί Σύμβουλοι, οπότε δεν προκύπτει σαφής ή επαρκής λόγος που στοιχειοθετεί το εν λόγω κώλυμα εκλογιμότητας.
- Αντίστοιχα και κατά το παρελθόν διάστημα (σε παλαιότερες αυτοδιοικητικές περιόδους) στο οποίο δεν προβλεπόταν σχετική ρύθμιση, δεν παρατηρήθηκαν δυσλειτουργίες που να δικαιολογούν τη θέσπιση του ανωτέρω κωλύματος εκλογιμότητας όσον αφορά την Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση.
- Για τους παραπάνω λόγους ζητούμε την κατάργηση της σχετικής παραγράφου (παρ. 4 του άρθρου 48) ή την κατ' εξαίρεση μη εφαρμογή της για τις περιφερειακές εκλογές του 2023.

- Άρθρο 52 (Κατάρτιση συνδυασμών – Υποβολή υποψηφιοτήτων) και άρθρο 53 (Ανακήρυξη και κοινοποίηση συνδυασμών)

Κατ' άρθρο 52 παρ. 4 του σχεδίου νόμου «*H δήλωση των συνδυασμών υποβάλλεται στην ηλεκτρονική πύλη δήλωσης υποψηφιοτήτων του άρθρου 33 του π.δ. 26/2012 (Α' 57), με αναλογική εφαρμογή των άρθρων 32 έως 34 αυτού ... από τους επικεφαλής των συνδυασμών υποψήφιους περιφερειάρχες το αργότερο έως τις 23:59 την 31η Αυγούστου του έτους των εκλογών...*».

- Προς διευκόλυνση της κατάρτισης των υποψηφίων συνδυασμών δεδομένης και της δυνατότητας προσαύξησης του αριθμού των υποψηφίων περιφερειακών συμβούλων έως και εκατόν πενήντα τοις εκατό (150%) ανά εκλογική περιφέρεια, ζητούμε να παραμείνει σε ισχύ η προθεσμία της διάταξης του άρθρου 120 παρ. 7 του Ν. 3852/2010 (Α 87), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 51 Ν. 4555/2018 (Α' 133) και εν συνεχείᾳ με την παρ. 4 του άρθρου 71 του Ν. 4604/2019 (Α' 50), δηλαδή, η δήλωση των συνδυασμών να υποβάλλεται από τους επικεφαλής των συνδυασμών, υποψήφιους Περιφερειάρχες, το αργότερο είκοσι (20) ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας.
- Συνακόλουθα, θα πρέπει να τροποποιηθεί και η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 53 του σχεδίου νόμου, η οποία προβλέπει την 10η Σεπτεμβρίου του έτους των εκλογών, ως

**ημέρα ανακήρυξης των συνδυασμών από το αρμόδιο δικαστήριο και να παραμείνει σε
ισχύ η διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 122 του Ν. 3852/2010 η οποία ορίζει ότι η
ανακήρυξη πραγματοποιείται τη δεκάτη πέμπτη (15^η) ημέρα πριν από την
ψηφοφορία.**